

ODVJETNIK GORAN KATURA

Split, Domovinskog rata 26/I
e-mail: katura.goran.odvjetnicki.ured@st.t-com.hr

Tel/Fax: 021/485-363
Mobitel: 098/365-198

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

TUŽITELJ: „ALPE JADRAN HYPO“ d.d. Split, Starčevićeva 1, MBS 060151520,
OIB 0550580362, zastupan po članu uprave Ivi Vukiću, a ovaj po punomoćniku
Goranu Katura, odvjetniku u Splitu

TUŽENIK: „CROATIA LLOYD“ d.d. za reosiguranje, Zagreb, MBS 080042688,
OIB 23508929264, sa sjedište na adresi: Ulica Grada Vukovara 62, Zagreb

TUŽBA

radi utvrđenja ništetnim
Ugovora o otkupu dionica
VPS: 5.069.718,21 kn

privitak: punomoć

I/ Tužitelj i tuženik su dana 28. siječnja 2002. sklopili „Ugovor o otkupu dionica Alpe Jadran Hypo d.d.“. Navedenim ugovorom tužitelj je preuzeo obvezu od tuženika otkupiti vlastite dionice i to baš 5069 dionica, nominalne vrijednosti 1.000,00 kn svaka, serijskog broja A 00229 - A 05298, za protuvrijednost iznosa od 671.860,05 EUR-a, a što je na dan sklapanja Ugovora predstavljalo kunsku protuvrijednost od 5.069.718,21 kn. Nadalje su stranke ugovorile kako će se otkup izvršiti u obrocima svaki u protuvrijednosti od 55.988,34 EUR-a, koji dospijevaju šestomjesečno i to 30. lipnja i 31. prosinca u godini i tako redom do potpuno namirenja zaključno s 31. prosinca 2007. godine.

DOKAZ: Pregled Ugovora o otkupu dionica Alpe Jadran Hypo d.d. od 28. siječnja 2002. godine

II/ Posljednjim stavkom čl. 2. Ugovora stranke su ugovorile kako će u svrhu osiguranja potraživanja na ime otkupa dionica iste sklopiti Ugovor o zasnivanju založnog prava na nekretnini u vlasništvu tužitelja i to nekretnini označenoj kao čest. zgr. 3376/2, upisanoj u ZU 15663, KO Split.

DOKAZ: Kao pod I.

III/ Pregledom navedenog ugovora sasvim razvidno proizlazi kako je *causa* istog stjecanje vlastitih dionica od strane trgovačkog društva Alpe Jadran Hypo d.d., te davanje osiguranja radi stjecanja vlastitih dionica.

Međutim, Zakon o trgovačkim društvima koji je u vrijeme sklapanja navedenog Ugovora bio na snazi (NN 111/93., 34/99., 52/00; dalje u tekstu: ZTD) odredbom čl. 219. propisuje apsolutnu zabranu stjecanja vlastitih dionica originarnim putem, dakle propisuje zabranu upisa vlastitih dionica.

Pored navedene apsolutne zabrane originarnog načina stjecanja vlastitih dionica, ZTD odredbom čl. 233. propisuje striktne, taksativno navedene slučajeve pod kojima dioničko društvo može derivativnim načinom stjecati vlastite dionice i to na način da bi isto bilo dopušteno u slučaju:

1. ako je stjecanje potrebno da bi se od društva otklonila teška šteta koja neposredno predstoji,
2. ako dionice treba ponuditi da ih steknu zaposleni u društvu ili u nekome od društava koje je s njime povezano,
3. ako se dionice stječu zato da bi se po odredbama ovoga Zakona dioničarima dala otpremnina,
4. ako je stjecanje nenaplatno ili ako stjecanjem financijska institucija kupuje dionice komisio,
5. na temelju univerzalnog pravnog sljedništva ili
6. na temelju odluke glavne skupštine o povlačenju dionica po propisima o smanjenju temeljnoga kapitala društva,

Zaključenju ugovora navedenog pod točkom I/ ove tužbe nije prethodila niti jedna od navedenih okolnosti koje bi činile isti ugovor valjanim.

IV/ Potrebno je naglasiti kako je intencija zakonodavca glede sankcije za stjecanje vlastitih dionica protivno taksativno navedenim uvjetima precizno iznesena kasnijim izmjenama i dopunama ZTD, budući je kasnijom stipulacijom predviđeno da su obveznopravni poslovi o prijenosu dionica (koji bi bili protivni naprijed navedenim uvjetima) ništetni, dok je samo stjecanje dionica valjano.

Intenciju zakonodavca glede sankcije treba razmatrati kako kroz prizmu naknadne stipulacije, tako i kroz prizmu odredbe čl. 234. istog zakona, te u konkretnom slučaju i kroz prizmu nedopouštene cause i pobude za sklapanje predmetnog ugovora.

V/ Nadalje, odredbom čl. 234. ZTD, propisano je kako je ništav pravni posao kojim društvo nekome daje predujam ili zajam ili mu pruža osiguranje radi stjecanja dionica toga društva, što se ne odnosi na tekuće pravne poslove financijskih institucija.

U konkretnom slučaju, sasvim je razvidno kako je ugovorom navedenim pod točkom I/ ove tužbe, tužitelj zastupan po tadašnjem punomoćniku Luki Jerić, dao - odnosno obvezao se dati osiguranje u vidu osnivanja založnog prava na nekretnini označenoj kao čest. zgr. 3376/2, ZU 15663, KO Split, koja ugovorna odredba je u direktnoj suprotnosti prisilnoj odredbi čl. 234. ZTD. Za napomenuti je kako se vlastite dionice u konkretnom slučaju nisu stjecale u okviru tekućeg poslovanja (tekućih pravnih poslova) tužitelja kao financijske institucije, što bi bio razlog konvalidacije ništetnosti predmetnog ugovora.

Pored navedenog, tužitelj drži potrebnim istaknuti kako odredba čl. 2. naprijed navedenog ugovora kojim stranke ugovoraju zasnivanje založnog prava na predmetnoj nekretnini, zapravo ima karakter predugovora, no budući predugovor obvezuje ako sadrži bitne sastojke glavnog ugovora, to je neprijeporno kako je predmetnim ugovorom preuzeta obveza davanja osiguranja radi stjecanja vlastitih dionica, protivno kogentnoj odredbi čl. 234. ZTD.

DOKAZ: *kao gore*

VI/ Slijedom iznijetog, tužitelj ističe kako je ugovor naveden pod točkom I/ ove tužbe, neprijeporno ništetan, budući je isti prvenstveno protivan prisilnoj odredbi čl. 234. ZTD, kao i odredbi čl. 233. istog zakona.

No, pored navedenih razloga ništetnosti u konkretnom slučaju ostvaren je i daljnji razlog koji dovodi do iste sankcije, sve kako slijedi:

Zakonski zastupnik tužitelja Luka Jerić, koji je u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora zastupao tužitelja samostalno i pojedinačno, u kritičnom periodu nije udovoljavao uvjetima za sklapanje pravovaljanog ugovora, u smislu tadašnje odredbe čl. 56. Zakona o obveznim odnosima (sada odredba čl. 276.) budući nije imao poslovnu sposobnost koja se zahtijeva za sklapanje toga ugovora.

Naime, zdravstveno stanje istoga u vrijeme sklapanja ugovora je u znatnome bilo narušeno, te je neprijeporno dijagnosticirano kako je isti bolovao od depresivnog poremećaja F33.2, poremećaja prilagodbe F 43.25, Sy. psychoorganicum incip., kriza svijesti, sa zaključkom kako isti nije radno sposoban. Navedeni zakonski zastupnik je u kritičnom periodu, a zbog navedenih zdravstvenih poremećaja, više puta bio hospitaliziran u Kliničkom bolničkom centru Splitu, kao i Posebnoj bolnici u Vrapču.

DOKAZ: *pregled medicinske dokumentacije*
 pregled Nalaza i mišljenja dr. med. Jasminke Šarić
 pregled izvoda iz sudskog registra za tužitelja

VII/ Dakle, a kako proizlazi iz nalaza i mišljenja Jasminke Šarić dr. med., spec. psihijatrije, psihičko stanje istoga nije udovoljavalo zahtjevima razine tražene poslovne sposobnosti za sklapanje valjanog pravnog posla.

Zapravo, u konkretnom slučaju se radi o eklatantnom primjeru tzv. prirodne poslovne nesposobnosti, pravnog pojma/instituta koji svoj doktrinarni put probija u recentnoj pravnoj teoriji, dok je istovremeno neprijeporno kako je prepoznat i uvažen i u samoj judikaturi.

Naime, prirodna poslovna nesposobnost bi predstavljala privremeno stanje u koje je dovedena neka, inače poslovno sposobna osoba, koje je rezultiralo da ista u tom stanju nije sposobna za rasuđivanje, odnosno nije svjesna svojih očitovanja volje i sklapanja pravnih poslova. U konkretnom slučaju riječ je o očitovanju volje i sklapanju pravnih poslova u stanjima uznapredovale bolesti, depresije, anksioznom stanju, shizofrenije, stresa, uzbuđenja i strasti, u stanju determiniranom specifičnim karakterološkim osobinama, u hipnozi, žudnji za novcem, pod utjecajem alkohola ili droge i akutne teške bolesti i sl.

Osnovna razlika između potpune pravne nesposobnosti i prirodne poslovne nesposobnosti je što je pravna poslovna nesposobnost trajna, dok je prirodna poslovna nesposobnost privremena i prouzročena gore navedenim stanjima.

Dakle, očitovanja volje i sklapanje pravnih poslova datih u stanju prirodne poslovne nesposobnosti su ništetni jer u konkretnom slučaju prave volje nema, niti je mogla postojati. U trenutku sklapanja posla nije se mogla ni izbjeći. Ona je jedno stanje, prolazno, ali je svakako jedno stanje u kome uopće nema prave volje.

Da je naprijed opisani pojam/institut, kao i njegova najvažnija konzekvencija – ništetnost pravnog posla sklopljenog za trajanja prirodne poslovne nesposobnosti, prepoznat i uvažen u sudskoj praksi, sasvim razvidno proizlazi iz odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske pod Rev-155/88 od 13. ožujka 1986. godine, Rev -873/90 od 22. kolovoza 1990. godine, kao i brojnim drugim.

VIII/ Nastavno na izneseno, a budući su u konkretnom slučaju zapravo kumulirani višestruki razlozi koji za sobom povlače jednu od najtežih obveznopравnih sankcija, odnosno ništenost pravnog posla, to tužitelj ustaje ovom tužbom, te predlaže Naslovnom sudu da nakon provedenog postupka donese slijedeću

PRESUDU

I. Utvrđuje se ništetnim „Ugovor o otkupu dionica Alpe Jadran Hypo d.d.“ od 28. siječnja 2002. sklopljen između tužitelja „ALPE JADRAN HYPO“ d.d. Split, Starčevićeva 1, MBS 060151520, OIB 0550580362, zastupanog po članu uprave Luki Jeriću i tuženika „CROATIA LLOYD“ d.d. za reosiguranje, Zagreb, MBS 080042688, OIB 23508929264, sa sjedištem na adresi Ulica Grada Vukovara 62, Zagreb, koji je ovjeren kod javnog bilježnika Marije Ivančić, iz Solina, pod brojem ovjere OV-636/02, dana 11. veljače 2002. slijedom čega je isti bez pravnog učinka.

II. Dužan je tuženik u roku od 8 dana i pod prijetnjom ovrhe tužitelju naknaditi parnični trošak, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom (koje je eskontna stopa HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećana za 5 postotnih poena) koja na predmetni iznos teče od dana presuđenja, pa sve do isplate.

U Splitu, 20. prosinca 2011. godine

Tužitelj po punomoćniku:

 ODVJETNIK
GORAN KATURA
 Domovinskog rata 26 / I
 21000 SPLIT

Popis troška:

- sastav tužbe prema OT-u = 5.035 bodova 50.350,00 kn
- PDV 23% 11.580,50 kn
- pristojba prema ZSP
- ostalo prema odluci suda